

Veracht in Nazareth

Thema: Rondwandeling
Lukas 4: 16-31

UITLEG VAN DE TEKST

De Heere Jezus komt tijdens Zijn rondgang door Galilea op een bepaald moment in Nazareth, de plaats waar Hij is opgegroeid. In Nazareth zal men ongetwijfeld hebben gehoord van de prediking van de Heere Jezus. Het blijkt dat Hij tijdens een sabbatdag in Nazareth verblijft. Volgens Zijn gewoonte gaat Hij naar de synagoge. Tijdens Zijn jeugd jaren zal Hij elke sabbat naar de synagoge zijn gegaan, maar ook tijdens Zijn omwandeling ging Hij op sabbatdagen naar de plaatselijke synagoge.

Terwijl de Heere Jezus in de synagoge van Nazareth is, staat Hij op om te lezen. In een synagogedienst werd er na de geloofsbelijdenis (Deut. 6: 4-9) en het gebed uit de wet gelezen. Daarna werd er uit de profeten gelezen, daarop kon dan een preek volgen.

De synagogedienaar reikt Jezus de boekrol van Jesaja aan. We weten niet of de Heere Jezus om deze rol heeft gevraagd, of dat men achtereenvolgens Jesaja doorlas. De boekrol afrollend zoekt Hij Jesaja 61 op. De Heere Jezus leest dit bewust voor. Deze woorden spreken profetisch van Hem. De Geest des Heeren is op de Heere Jezus. Hij is bij Zijn doop in de Jordaan gezalfd door de Heilige Geest. Hij is de Messias. Als Vreugdebode verkondigt Hij armen het evangelie. In die verkondiging ligt de vervulling van de profetie. De wonderen die de Heere Jezus doet, vormen een teken van die verkondiging. Het woord 'armen' heeft in deze profetie voornamelijk een geestelijke strekking die wordt uitgewerkt in de gebrokenen van hart, de blinden, de gevangenen. Hulpbehoevende mensen wordt het evangelie verkondigd.

De Heere Jezus predikt het aangename jaar. Daarin gaat het over het tijdsbestek waarin het heil

wordt bekendgemaakt. We kunnen dat 'aangename jaar' ook uitleggen als het jubeljaar dat eens in de vijftig jaar plaatsvond. Dat is het jaar waarin slaven de vrijheid verkrijgen en schulden worden vrijgescholden. De Heere Jezus kondigt de definitieve bevrijding aan, zoals een trompet het jubeljaar aankondigde.

Na het voorlezen van het door de Heere Jezus gekozen gedeelte geeft Hij de boekrol weer terug aan de beambte van de synagoge. De spanning stijgt als de Heere Jezus gaat zitten. Rabbi's onderwezen voornamelijk zittend. Alle ogen zijn op de Heere Jezus gericht. Hij gaat inderdaad het gelezene uitleggen en toepassen. 'Heden', zegt Hij, 'is deze Schrift in uw oren vervuld.' Het aangename jaar is aangebroken. Gods genade wordt verkondigd en aangeboden. Met Jezus' komst is daarmee een begin gemaakt en dat zal doorgaan tot de jongste dag. De mensen zijn diep onder de indruk. Ze spreken positief over dit gebeuren. De mensen zijn verrast en verwonderd. Die verwondering kan het gevolg zijn van de manier waarop de Heere Jezus spreekt, maar kan ook de inhoud betreffen. Hen wordt genade verkondigd. In de ogen van de Joden hadden blinden, gevangenen en armen hun situatie aan hun zonden te danken. Jezus blijkt zondaren hun zonden te willen vergeven. Dat is genade.

Het enthousiasme van de mensen wordt getemperd als ze zich realiseren dat de Heere Jezus hun plaatsgenoot, de Zoon van Jozef is. Daarop reageert de Heere Jezus door te zeggen: 'Gij zult zonder twijfel tot Mij dit spreekwoord zeggen: Medicijnmeester, genees Uzelf.' De mensen uit Nazareth zullen vast denken dat Hij Zijn woorden eerst maar eens waar moet maken door het doen van wonderen, net zoals Hij in andere plaatsen deed. De men-

sen in Nazareth verwijten Jezus dat Hij wel een geneesheer voor anderen is, maar niet voor hen. De reden hiervan is echter het ongeloof van de inwoners van Nazareth. Door hun ongeloof blokkeren ze de wondermacht van Jezus. De afwijzing van Jezus door de mensen in Nazareth, wordt bij Lukas een teken van de afwijzing van Jezus door Israël.

Het spreekwoord dat Jezus de mensen van Nazareth in de mond legt, weerlegt Hij door een ander spreekwoord. Dat leidt de Heere Jezus in met: 'Voorwaar, Ik zeg u.' Dit benadrukt de betrouwbaarheid van Jezus' woord. De Zaligmaker spreekt met gezag. Een profeet wordt in zijn eigen stad of streek niet geaccepteerd als een van God gezonde. De Heere Jezus onderbouwt dit met twee Bijbelse voorbeelden. Elia heeft in de periode van de hongersnood niet zijn eigen volk geholpen, maar een weduwe in Sarepta Sidonis. In de tijd van Elisa waren er vele melaatsen in Israël, maar alleen een buitenlander, Naäman de Syriër, wordt genezen. Vanwege het ongeloof van de Israëlieten schonk God Zijn zegen aan heidenen. Als we dit doortrekken moeten we zeggen dat, omdat Nazareth Gods boodschap niet accepteert, deze boodschap naar de heidenen zal gaan. Zonder daarmee te zeggen dat de heidenen in de plaats van Israël gekomen zijn. Na Pinksteren is het evangelie vanuit Jeruzalem de wereld over gegaan.

De inwoners van Nazareth worden kwaad als ze dit horen. Eerst waren ze verwonderd, nu zijn ze boos op Jezus, omdat Hij hun vijandschap tegen Hem en Zijn boodschap blootlegt. Vooral het feit dat het evangelie naar de heidenen gaat, zal hen toornig hebben gemaakt. De boosheid van de mensen zet zich om in daden. Ze staan op, breken de synagogendienst af en drijven de Heere Jezus de stad uit. Nazareth was tegen een berg gebouwd. In de buurt van Nazareth zijn daarom diverse bergklippen. Eén daarvan kiezen ze uit om Jezus heen te drijven om Hem naar beneden te stoten. De opzet van de mensen uit Nazareth mislukt. De Heere Jezus toont Zijn macht en daarom kunnen ze hun plan niet uitvoeren. Zonder dat zij Hem aan kunnen raken, loopt Hij tussen hen door en gaat Hij weg. Zijn ure is nog niet gekomen. Pas op dat uur zal Hij sterven om overwinnend uit de dood te verrijzen. Na Zijn vertrek uit Nazareth gaat Hij naar Kapernaüm.

TER OVERWEGING

Vanuit dit gedeelte kunnen samen met de kinderen een aantal lijnen getrokken worden:

- De Heere Jezus ging naar gewoonte naar de synagoge. Laten we het voorbeeld van de Heere Jezus volgen en steeds weer opnieuw naar de kerk komen.
- De Heere Jezus betreft de Schrift op Zichzelf. In Hem vervult de Schrift zich. Dat gebeurt op een andere manier dan de Joden verwachten, dat

onthutst hen. Wij leggen de Bijbel ook vaak op onze manier uit. We moeten leren naar het Woord van God te luisteren en dat onvoorwaardelijk geloven.

- We kunnen naar aanleiding van deze geschiedenis de betekenis van het jubeljaar uitleggen en dit betrekken op de Heere Jezus. Het jubeljaar wordt beschreven in Lev. 25, samen met het sabbatsjaar. Het sabbatsjaar werd elk zevende jaar gevierd. Elk zevende jaar mochten akkers niet ingezaaid worden en wijngaarden niet onderhouden worden. Men moest leven van wat het land spontaan opbracht. Als er zeven sabbatsjaren gevierd waren, dan was het jaar daarna een jubeljaar. In de zevende maand op de tiende dag werd door middel van bazuïngeschal aangekondigd dat het jubeljaar was begonnen. Evenals in een sabbatsjaar mocht het land niet worden bewerkt. Toch zou men geen armoede kennen, omdat het land in het zesde jaar genoeg op zou brengen voor drie jaren. Alle bezittingen keerden terug naar de oorspronkelijke eigenaar. Land mocht namelijk niet voor altijd verkocht worden. Het idee hierachter was dat op deze manier blijvende verarming werd voorkomen en de verdeling van de twaalf stammen intact bleef. Ook kon men zo op deze manier herdenken dat al het land uiteindelijk aan God toebehoorde. Het jubeljaar beïnvloedde de prijzen van het land. Als het jubeljaar nog ver weg was, dan moesten de prijzen hoger zijn dan als het jubeljaar aanstaande was.

Nergens in de Bijbel wordt er melding van gemaakt dat het jubeljaar ook daadwerkelijk in ere is gehouden. Ook na de Bijbelse periode is het jubeljaar niet meer gevierd.

De Heere Jezus kondigt in de synagoge in Nazareth het eeuwige jubeljaar aan. Met Zijn komst breekt de heilstijd aan. Hij herstelt wat door de zonden gebroken is. Hij spreekt vrij wat schuld belijdt. Hij verlost van de duivel en de dood. Hij opent onze blinde ogen, zodat we zien wie wij zijn en Wie Hij is. Hij heelt gebrokenen van hart en verslagenen van geest. Kortom: bij Hem is genade te vinden.

- De mensen uit Nazareth willen Jezus doden. Het moment waarop de Heere Jezus zal sterven is echter nog niet aangebroken. Eerst moet de Heere Jezus Zijn prediking van het Koninkrijk voltooien. Eerst moet Hij Zijn wondermacht zichtbaar maken. Daarnaast moeten we eraan denken dat de Heere Jezus, volgens de profetie, aan het kruis moet worden gehangen. Dit moet tijdens het paasfeest in Jeruzalem gebeuren. De Heere Jezus is het Paaslam dat wordt geslacht. Zo gebeurt alles volgens Gods plan en op Zijn tijd. Dat roept om geloof en bekering.

GELOOFSLEER

- Heidelbergse Catechismus, zondag 38. (God heeft één dag in de week gegeven om te rusten van al het werk, om op adem te komen. Een dag voor Hem. Een dag om met de gemeente samen te komen. Niet als wij daar behoefte aan hebben, maar telkens als dat mogelijk is. God wil door Zijn Woord spreken, de sacramenten worden be-
- diend, in het gebed en zingen wordt de Heere God aangeropen en er is ook oog voor hen die in nood zijn.)
- Heidelbergse Catechismus, zondag 15, vraag en antwoord 37. (De Heere Jezus heeft geleden tijdens de laatste dagen en uren van Zijn leven. Maar dat niet alleen. Hij heeft Zijn gehele leven op deze aarde geleden. Ook in Nazareth.)

